

salvator

DAVIDSFONDS GROENCOMITE HEEMVRIENDEN

KESSELS DRIEMAANDELIJKS CULTUREEL TIJDSCHRIFT

Nr. 40

Met wanhoop kijken wij machteloos toe hoe ziekte, honger, oorlog, onmenselijk leed, ellende, geweld en haat steeds verder om ons heen grijpen en ons onafwendbaar naar de Apocalypsissen voeren.
Zalig Kerstfeest, Gelukkig Nieuwjaar!

December 1981

IN DIT NUMMER ...

Onze Kerst- en Nieuwjaarswensen.

KESSEL bijna verbroederd met Ierland.

Niet alleen in de bijbel maar ook in KESSEL was er eens een wonderbare visvangst.

Onderpastoor Louis Heylen uit KESSEL vertrokken.

Pleisters op een houten been of nutteloze verkeersborden.

Hoe iets wijzigen aan de idiote adresopgave in de Telefoongids.

Een kleine stap vooruit in het Groooit-Nijlense rioleringsprobleem.

1982 Abonnementsgeld SALVATOR vernieuwen !

ZALIG KERSTFEEST, GELUKKIG NIEUWJAAR !

Wij zijn erg blij, U al voor de tiende keer, langs Salvator om, van harte een Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar te mogen toewensen.

Dat Kerstmis U de echte vrede schenke ! 'Vrede aan alle mensen van goede wil', zo zongen, volgens het bijbelverhaal, de engelen bij Jezus' geboorte in Bethlehem.

Maar spijtig is het tot hiertoe meestal bij een vrome wens gebleven. Tweeduizend jaar christendom en een onvoorstelbare vooruitgang op technisch gebied in de 20e eeuw, hebben de mens er niet toe gebracht wat meer te luisteren naar de ingevingen van zijn hart om op die wijze onze wereld welzijn en vrede te schenken. Meer dan ooit leven wij onder de verschrikkelijke bedreiging van een waanzinnige atoombewapeningswedloop die in de Sovjet Unie en in het Westen criminele vormen aanneemt. Met wanhoop kijken wij machteloos toe hoe ziekte, honger, oorlog, onmenselijk leed, ellende, geweld en haat steeds verder om ons heen grijpen en ons onafwendbaar naar de Apocalypsis voeren terwijl wij ongestoord verder blijven dansen op de rand van de vulkaan.

De wereld is helaas geen paradijs en zal het ook nooit worden, maar wanneer het christelijke avondland niet tot inkeer komt en zich niet tot God wil wenden om in alle ootmoed terug te bidden, ieder op zijn eigen manier, zal Kerstmis 1981 ons die vrede ook niet brengen ...

Zalig Kerstfeest, Gelukkig Nieuwjaar !

KESSEL EN IERLAND

We keken wel even verrast op toen vanuit Groot-Brittannië een uitnodiging kwam om eens van wat dichterbij kennis te maken. Die uitnodiging kwam meer bepaald vanuit WEXFORD, gelegen in het zuid-oosten van Ierland aan het 'Zuiderkanaal'.

Bepaalde Wexfordenaars droomden ginder van verbroedering en andere uitspattingen en zagen al 'Belgen', deze keer geen 'Oude Belgen', maar liefst jonge, aan land spoelen op de Ierse kusten. De reden hiervan was dat een plaatselijke historicus, een zekere P.H. Hore in zijn boek 'History of the town & county of Wexford' van ons Kessel gewag had gemaakt. Hij schreef namelijk dat 'de oude Belgen' die zich enkele eeuwen voor Christus in Ierland neergezet hadden, - zeg maar : gewapenderhand ingenomen hadden - afkomstig waren van de Maas- en Scheldeboorden, meer bepaald van 'Menapiorum Castellum, now Kessel'. Dit Kessel was niet meer of niet minder dan onze bloedeigen gemeente die-niet-meer-bestaat, Kessel near Antwerp ! Wat een eer !

Maar we zijn toch heel nederig gebleven en hebben de eer aan de Kasselaars in Frans-Vlaanderen gelaten. Het Menapiorum Castellum is inderdaad Kassel (Cassel) even voorbij de Franse grens gelegen. De Menapiërs woonden vóór en in de tijd van de Romeinse invallen aan de kusten van Vlaanderen en Zeeland en aan de monding der grote rivieren vooral Maas en Schelde en zelfs de Rijn. Onze streek werd in die tijd bewoond door de Nerviërs of door een stam aan de Nerviërs onderworpen. We weten dat door het feit dat de oude kerkelijke bisdommen de grenzen der vroegere volksstammen eerbiedigden. Wij hier hoorden van ouds toe aan het bisdom Kamerijk, dat het bisdom der Nerviërs werd genoemd.

Na een verbroedering met Duitse en Nederlandse (echte) Kesselaars zat er bijna een Ierse in. Maar wie 'per force' toch

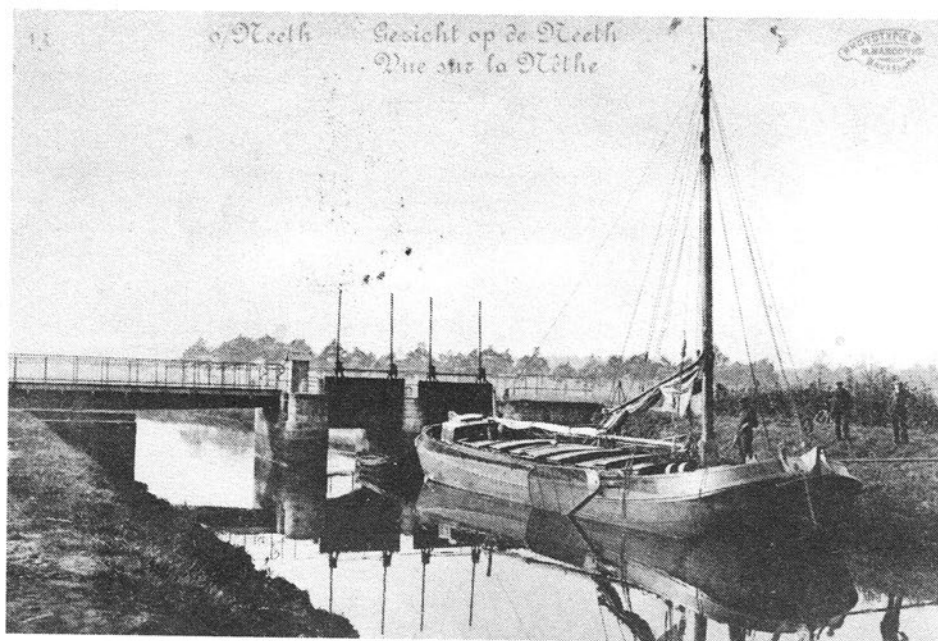
Iona is de naam van een eiland in Schotland. Dit Iona heeft de naam gegeven aan onze gekende 'Iona-hoeve' op de Nieuwe Bevelse steenweg, vlak tegen de Hel en de Grote Nete gelegen.

over de plas wil, wel, richt je dan een heel stuk noordelijker, naar de Schotse eilanden. Daar zul je een eiland vinden dat luistert naar de mooie naam Iona. Dit Iona heeft de naam gegeven aan onze 'Iona-hoeve', vlak tegen de Hel en de Grote Nete gelegen.

Frans Lens

DE WONDERBARE VISVANGST

Op het einde van de afschuwelijke hongerwinter van 1916 op 1917 was een visser, die aan 't Gewad' vanaf de dijk van 'Balderneet' het karige rantsoen van die tijd probeerde aan te vullen met wat zelfgevangen vis, getuige van een vreemd verschijnsel.

Ontelbare vissen zwommen met rukken en stoten, flitsend in het zonlicht, verbeterd stroomopwaarts in de richting van 'de Boekt'. De eerste brug aan de Boekt werd ongeveer in de helft van vorige eeuw aangelegd en was in feite een stuwbrug voorzien van sluisdeuren om het waterdebiet van de Nete te regelen. De Grote Nete was tot voor de laatste oorlog nog voor schuiten bevaarbaar tot aan 'Hillebrug' in Itegem. Aan de Boekt legden dikwijls schepen aan.

Iets dat hij nog nooit eerder gezien had. En iets dat hij nooit voor mogelijk had gehouden. Als door een vreemde macht gedreven zwommen, in één ononderbroken stroom, duizenden en nog eens duizenden kleine zilverwitte vissen met rukken en stoten, flitsend in het zonlicht, verbeterd stroomopwaarts in de richting van 'De Boekt'.

Het waren vissen die hij niet kende. Noch van uitzicht noch van manier van doen. Ze waren nog geen hand lang, allemaal even groot en de kleur en de tekening van hun schubben was iets volkomen nieuw voor de nachtans ervaren visser. Naar het aas aan zijn lijn keken ze niet eens om; daar hadden ze gewoon geen tijd voor. Want zo te zien hadden ze maar één doel : vooruit, altijd maar vooruit, zonder rusten mekaar voorbijschietend precies of ze waren bezeten van de dwanggedachte kost wat kost ergens als eerste aan te komen. De man kon dan ook geen enkele van de vissen verrassen om in het dorp, de bewijsstukken bij de hand, zijn verhaal geloofwaardig te maken.

Aan 't Gewad zwommen, in één ononderbroken stroom, duizenden en nog eens duizenden kleine zilverwitte vissen. 't Gewad, honderden jaren lang een doorwaadbare plaats en enige verbindingsweg door de Nete waarlangs men van Kessel naar Berlaar ging, is ook nog vele jaren lang tot na de laatste oorlog de uitverkoren badplaats van heel de Kesselse en Berlaarse jeugd geweest. Door aanplantingen is het landschap en omgeving er onherkenbaar veranderd. Men moet al heel goed weten wààr ergens 't Gewad gelegen was om de juiste plaats ervan nog te kunnen terugvinden.

En toen hij daar zijn wedervaren vertelde geloofde men hem dan ook maar half. En nog ... ! Een visser overdrijft al eens meer. Al zat er toen veel vis in de Nete, met woorden als : 'ontelbaar' en 'meer vis dan water' is het toch oppassen geblazen !

Een paar oudere mannen geloofden zijn verhaal echter wél. Ze herinnerden zich nog zeer goed dat dit wonderbare verschijnsel zich vroeger - veel vroeger toen ze nog jong waren - ook al eens en zelfs meer dan eens had voorgedaan.

Ze kenden zelfs de naam van de visjes. Het waren 'Spieringen' zeiden ze, een soort sprot die niet met een lijn te vangen was en alleen met netten kon verschalkt worden (1).

De vissers pasten zich aan de grillen van de spiering aan. Op sommige uren stond er hier en daar nog maar een enkeling te scheppen maar was 'het goede tij' in 't zicht, was iedereen present en korte tijd later vertrok de processie volgeladen kruiwagens in de richting van 't dorp.

De vis was goed van smaak en voedzaam wisten ze er nog bij te voegen. Het kwam er alleen op aan : 'bij de zaak te zijn' want de spiering zou hier een paar weken na zijn verschijnen even onverklaarbaar weer verdwijnen zoals hij gekomen was !

Een paar mannen die over een visnet beschikten knoopten die raad dan ook goed in hun oren en reeds de volgende morgen trokken ze naar de Nete. Misschien niet helemaal overtuigd dat er echt wel iets te halen viel doch, 'baat het niet, het schaadt ook niet'.

Maar al van boven op de dijk zagen ze dat die visser niet overdreven had. Het was echt zoals hij verteld had. De spiering trok nog altijd voorbij en vrij gemakkelijk vingen ze meer vis dan ze dragen konden zodat er nog dezelfde middag bij vele families 'gebakken vis' op het menu stond. Ook 's avonds was het opnieuw 'gebakken spiering' want om er geraffineerde visschotels mee te bereiden leende de vissoort zich minder goed.

Hij was te klein om veel variaties in de manier van opdiene uit te proberen en men hield het dan ook bij de gemakkelijkste: kop en staart er af, de ingewanden er uit, wat afspoelen in een emmer water en de pan in.

In een dikke laag werden de spieringen dan opeengelegd en tijdens het bakken gedurig aan onderengezet om aanbranden te voorkomen. Het eindprodukt was dan ook geen lust voor het oog - het had meer weg van een dikke brokkelige koek dan van een visgerecht - maar het smaakte voortreffelijk en de vette vis gaf een sinds lang niet meer gekend gevoel van volmaakte verzadiging.

Om de weke graten maakte men zich weinig zorgen. Die deed men gewoon mee binnen ... Het verbruik van spiering ging dan ook met sprongen de hoogte in. Ieder die een net - of wat er voor doorging - te pakken kreeg trok naar de Nete en kwam haast altijd met een 'kwatske' vis terug thuis. Er werd gul meegedeeld aan vrienden en bureu zodat, tegen etenstijd, het halve dorp naar spiering rook.

Tot na enkele dagen het onvermijdelijke gebeurde. De trek van de spiering verminderde, hield dan op en ineens ... was het sprookje uit !

Maar ja, er was nu eenmaal niets aan te doen. Men had toch iets gehad en misschien liep de oorlog wel op zijn eind zodat er weer terug volop te eten was. Maar de oorlog liep niet op zijn eind. Hij sleepte steeds verder aan met alle gevolgen vandien en na de draaglijke zomer en herfst kwam er opnieuw een eindeloze winter van honger, koude en miserie.

Vol verwachting keken de mensen in de lente van '18 dan ook terug uit naar de komst van de spiering. Aan 't Gewad' was er al van februari iedere dag 'geloop' om te zien of hij nog niet kwam opdagen. Maar tevergeefs ! Er kwam geen spiering. Geen enkele ... en noodgedwongen legde men zich bij die tegenslag neer.

Tot plots, op een ijskoude morgen, er een man door het dorp liep die ieder die hij tegen kwam opgewonden toeschreeuwde : 'de spiering zit aan 't sas' en 'ge kunt hem zo maar opscheppen!'

Myriaden spieringen zwommen wanhopig heen en weer in de brede bocht van de Nete voor het 'Badhuis' of het 'Maison des Bains' en tussen de afsluiting van het zwemdok en het rechte stuk voor het sas zelf. De vis kon er immers niet verder! De sluisdeuren van het sas zelf, de balken die het water van de zwemkom op peil hielden en de afsluiting onder de brug van de Krekelbeek, waren de eerste en tevens niet te nemen hindernissen voor de spiering op de Kleine Nete.

Van een echte jacht en vangst kon men eigenlijk niet spreken want de spiering was aan 't Sas gewoon maar op te scheppen. Eén enkele trek van 't net was soms voldoende om een kruiwagen tot aan de bovenkant van 't schof' te vullen.

En deze keer was er geen twijfel of ongeloof. Men wist nu dat zoiets kon. En de rush naar het water werd ingezet. De jacht op eten was terug open!

Maar wie aan het sas toekwam dacht gewoon niet meer aan voedsel. Met stomme verbazing en volkomen overdonderd door wat zich daar afspeelde werd men geconfronteerd met een van die

onbegrijpelijke wonderen van de natuur waar de kleine mens geen verklaring voor heeft. Iets dat degenen die het zagen nooit meer zouden vergeten en waarvoor de gepaste woorden om het te beschrijven niet te vinden zijn.

Myriaden spieringen zwommen heen en weer in de brede bocht van de Nete vóór het 'Badhuis' en tussen de afsluiting van het zwemdok en het rechte stuk vóór het sas zelf. In niet te schatten aantallen kwamen ze uit de richting van Lier afgezakt. Stroomen vis, naast een gerijd en mekaar verdringend om toch maar zo vlug mogelijk vooruit te komen. Eén krielande massa levende en spartelende vissenlijven die steeds maar aangroeide. Een reusachtige kolkende wolk vissen die steeds groter en dichter werd zodat het op sommige ogenblikken leek of al de spiering van de hele wereld hier bijeenstroomde.

Een niet te verwoesten en onuitputtelijke voorraad vers voedzaam en smakelijk eten. Want eens de schok van de overwelldigende aanblik van het mirakel verwerkt primeerde opnieuw het ingeboren jachtinstinkt van de mens en de vangst begon, voor zover men van jacht en vangst kon spreken want de spiering was gewoon maar op te scheppen. Vanaf de bruggen werden ze met barstensvolle netten binnengehaald. Eén trek was soms voldoende om een kruiwagen tot aan de bovenkant van 't schof' te vullen.

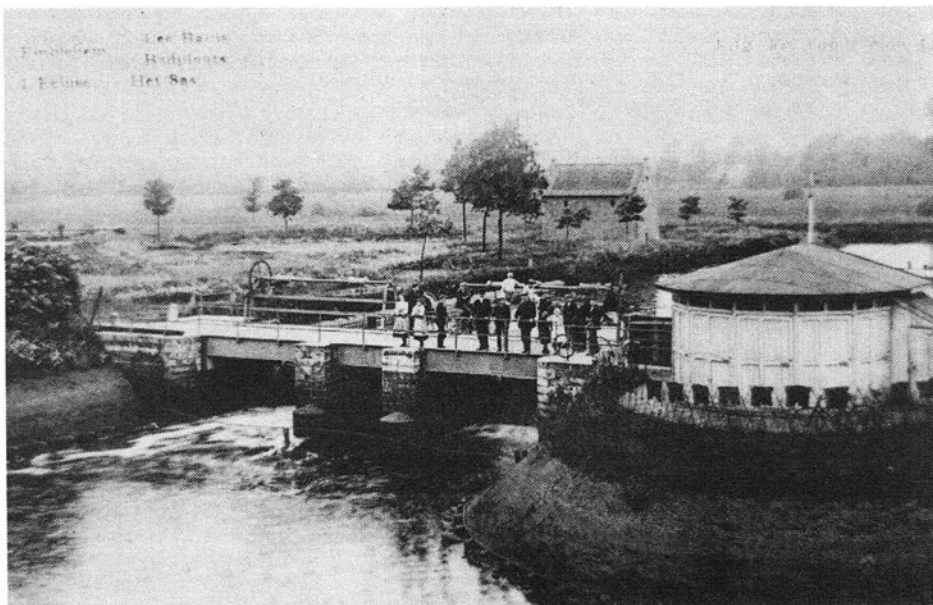
Vanop de dijk gingen mannen en vrouwen, soms met dertig, veertig naast mekaar gerijd, met schepzakken of aan een stok gebonden mand de vis te lijf. Iedere schep was raak en als men toevallig in het midden van een school sloeg had men soms last om de vangst boven te krijgen.

Van 's morgens zeer vroeg, soms als het nog donker was of nauwelijks begon te schemeren, liet men de netten al te water. Vrij vlug had men ondervonden dat de vis bij opkomend tij het gemakkelijkst te vangen was. Bij aflopende tij scheen hij zich meer stroomafwaarts te verspreiden over een groter stuk van de Nete maar eens dat de loop van het water keerde kwam hij in steeds groter aantallen aanzetten.

De vissers pasten zich aan de grillen van de spiering aan. Op sommige uren stond er hier en daar nog maar een enkeling te scheppen maar was 'het goede tij' in zicht, was iedereen present en korte tijd later vertrok de processie volgeladen kruiwagens in de richting van het dorp. (2)

Daar gingen de huisvrouwen aan de slag en op korte tijd werd de spiering klaargemaakt en werden de huisgenoten geroepen om 'aan te zitten' aan wat ze ervoeren als een waar festijn.

Maar ook festijnen kunnen niet eeuwig duren en de ijzeren wet van de natuur die onontkoombaar is en ook het leven van de spieringen heeft vastgelegd in een onveranderlijk gedragspatroon kreeg haar beloop.

't Sas met zijn 'zoveel opgehaalde schotbalken'. Deze dienden om het water in de uitgegraven zwemkom op peil te houden. Rechts de kabientjes of kleedkamers helemaal in hout opgetrokken. In de houten scheidingen werden regelmatig gaatjes geboord die dan wel even regelmatig terug werden dichtgemaakt om nadien dan toch weer te worden opengemaakt... De meeste Kesselaars konden aan 't sas toen niet gaan zwemmen want men moest er voor betalen. 't Sas was de badplaats voor de welstellenden die dan nog meestal Frans spraken. 't Badhuis moest dus wel vertaald worden in 'Maison des Bains'... (Zie Salvator nr.4/1972 'Waar eens een badplaats was')

Even onverklaarbaar als hij gekomen was verdween de spiering opnieuw. Wel niet ineens zoals vorig jaar maar toch op tamelijk korte tijd. Het was eigenlijk te voorspellen. Al een paar dagen was te zien dat er met de spiering iets aan de hand was. Hij werd trager en lustelozer, de fut was er uit. En met de mensen was het precies hetzelfde, het geloof naar het water verminderde van dag tot dag. Het werk op het veld was wat achterop geraakt en de 'petatten' moesten in de grond.

De spiering was trouwens niet meer zoals in het begin. Hij werd magerder en schraalder met dikke 'zaadbuiken'. Ook de smaak was veranderd. Hij begon 'verdoeft' te smaken zei men. Het werd ook warmer en bleef de spiering na het vangen en tijdens het vervoer naar het dorp wat te lang in de zon liggen dan gebeurde het steeds meer dat hij al half bedorven was voor men hem kon klaarmaken. Laadde men te veel vis op de kruitwagens dan werden de 'hoogzwangere' vissen door hun eigen gewicht leeggedrukt en werd het uitgelopen hom en kuit onder in de kruitwagens een vuile plakkerige brij.

De mensen werden een beetje vies van de spiering en toen de kwakkel rondgestrooid werd dat de meeste vissen ziek waren en dat er al gevangen waren die levend opgevreten werden door de maden bleef men er liever af.

In feite was men gewoon 'verboeft' van de spiering. Drie-vier weken aan een stuk iedere dag opnieuw spiering op tafel krijgen is tenslotte van het goede te veel. Volgend jaar zou men wel verder zien ...

Maar in de lente van 1919 kwam er geen spiering.

De beschaving was terug op gang gekomen ...

Lode Van Regenmortel

(1) Spieringen behoren tot de familie van de zalmvissen. Ze hebben dan ook zalmenmanieren. Wat zeggen wil dat ze, wanneer ze een zekere leeftijd bereikt hebben, ieder jaar opnieuw de plaatsen waar ze leven verlaten om zover mogelijk de rivieren waar ze zelf geboren werden op te zwemmen om daar kuit te schieten.

De meeste spieringen brengen hun volwassen leven door in het brakke water op de scheiding tussen het zoute water van de zee en het zoete water van de rivieren. De spieringen die hier gevangen werden waren een ondersoort die altijd in zoet water leeft. Ze zijn kleiner van stuk dan de zeespierungen en worden zelden groter dan een doorsnee sprot. De trekdrift naar de bovenloop van de rivieren is zo hevig dat ze tijdens deze tocht zelfs geen tijd vinden om te eten. De meeste spieringen die als vette en weldoorvoede vis de trek aanvatten zijn dan ook na het paaien zo verzwakt en uitgeput dat ze niet veel meer zijn dan 'vel over 't been', de terugtocht niet meer aankunnen en sterven. Vandaar ook de volkse uitdrukking : 'magere spiering'. Het massaal verschijnen van de spiering in 1917 en 1918 was eigenlijk een volkomen normaal verschijnsel. Iets dat vroeger, voor dat de mens 'ingreep' in de natuur, al duizenden en duizenden jaren - iedere lente opnieuw - gebeurde, maar in de tweede helft van de vorige eeuw geleidelijk aan verminderde om uiteindelijk volledig op te houden.

De oorzaak hiervan was de industrialisering rond Brussel en de Rupelstreek. De fabrieken loosden hun afvalwater in beken en rivieren zodat er vrij vlug in het samenvloeiingsgebied van Zenne, Dijle en Rupel een 'prop' fel vervuild water bleef hangen waar de spiering niet meer doortrok. Tijdens de eerste wereldoorlog vielen de meeste van die fabrieken echter stil met het gevolg dat het water vrij vlug terug zuiver werd en de spiering terug doorkwam om uit de Schelde, via de Rupel, de beide Netten op te zwemmen. Waarom de spieringen in 1917 de

Bouw van het echte sas op Emblems grondgebied. Eén van de grootste werken die men in de vorige eeuw - in 1843 om nauwkeurig te zijn - in onze streken heeft uitgevoerd en bedoeld was om de Kleine Nete te kanaliseren. Op deze foto tellen wij ongeveer 30 man die dagelijks vele uren lang tegen een honderloon moesten zwoegen. Nu knapt men een dergelijk werkje op in een minimum van tijd met één enkele kraan en een paar mensen. (Zie artikel 'Per fiets naar saske 3' in Salvator nr.35/1980)

Grote Nete opzwellen en in 1918 de Kleine Nete is moeilijk te achterhalen. Op de Grote Nete was die trek wel minder opvallend. Er waren daar ook geen obstakels die de vis tegenhielden zodat de scholen spieringen er meer verdeeld doorstroonden. In de Kleine Nete waren echter, hier te Kessel aan 'het sas', de sluisdeuren van het sas zelf, de balken die het water van de zwemkom op peil hielden en de afsluiting onder de brug van de Kregelbeek, de eerste en tevens niet te nemen hindernissen op de trektocht van de spieringen waardoor ze zich op die plaatsen steeds meer ophoopten in een wanhopige poging om toch maar verder te geraken.

Het verschijnen van de spiering aan 'Het Sas' was wel abnormaal in zoverre het de uitzonderlijk hoge concentratie vis betreft, al komt zoiets in de natuur wel vaker voor. Zelfs in de bijbel werd er regelmatig gewag gemaakt van dergelijke verschijnselen. Denken we maar aan de zeven plagen van Egypte waarbij de vogels in een bepaald jaar ineens zo talrijk waren dat ze de ganse oogst vernielden.

Is het gekende mirakelverhaal van onze Felix Timmermans, 'Onze-Lieve-Vrouw der Vissen' ook niet gebaseerd op dit 'Spiering-verschijnsel'? Felix Timmermans schrijft letterlijk: 'En als Vettiqen Teen met zijn vollen stootwaagen aan de deuren kwam

Het vervoer van de gevangen vis naar het dorp gebeurde meestal per kruiwagen. Dragen in emmers of zakken was haast onbegonnen werk. Fietsen reden er niet meer en van gemotoriseerd vervoer was er toen gewoon geen sprake. De gelukkige bezitters van een hondenkar waren er nog het best aan toe.

leuren, zei men afwerend : 'Ach ventje, w'hebben maar naar de twaalf populieren te gaan, en dan hebben w'een volle kuip. Hij verkocht voor geen vijf centen, en kost de schone vangst op de vuilnishopen der Kesselse poort gaan schudden.'

Zo hadden we ook hier tijdens de tweede wereldoorlog de mirakuleuze haringvangsten in de Noordzee. En wie heeft er een sluitende verklaring - in een tijd dat de vogelstand steeds verder achteruitgaat - voor de zwermen niet meer te tellen spreeuwen die ineens opduiken en even plots weer verdwijnen ? Net zoals de spiering ook plots verdween, doch waarvoor wel een verklaring was. Na de oorlog immers hervatten de fabrieken hun bedrijvigheid, het water vervuilde weer opnieuw en de spiering bleef weg. En voorgoed deze keer.

Toch was het Netewater toen, hier in Kessel zelf, nog kristalhelder. De vervuiling met het opkomende tij (de steeds groter wordende prop uit de Rupelstreek) is hier pas begonnen rond 1930. Haast tegelijkertijd kwam ook de vervuiling van bovenaf afgezaakt. De scheikundige industrie in het Limburgse kwam op gang en loosde gewonnen verloren zijn afval in de Grote Nete. Van twee kanten aangevallen is de Nete dan ook in een steeds sneller tempo - met opnieuw een gevoelige verbetering tijdens de tweede wereldoorlog - van de eertijds om zijn visrijkdom geroemde 'Witte Rivier' of 'Hnita' verworden tot een open riool die men nu terecht de vuilste gifstroom van heel het land noemt.

(2) Het vervoer van de gevangen vis naar het dorp gebeurde meestal per kruiwagen. Dragen in emmers of zakken was haast onbegonnen werk. Fietsen reden er niet meer en van gemotoriseerd vervoer was er toen gewoon geen sprake. De gelukkige bezitters van een hondekar waren er nog het best aan toe. Al gebeurde het meer dan eens dat de eigenaar van de wagen zelf hond speelde. De Lierenaars die hier dagelijks voor een paar centen de gevangen spiering kwamen opkopen vervoerden hun waar ook hoofdzakelijk per hondekar. Het bewaren van de vis was in die tijd nog het grootste probleem. Men had daarvoor alleen de kelder of 'het spint' onder de trap. Na twee-drie dagen was het beste van de vis af en moest men opnieuw op stap om verse voorraad op te doen.

ONDERPASTOOR LOUIS HEYLEN UIT KESSEL VERTROKKEN

Zaterdag 24 oktober 1981 droeg onze onderpastoor Louis Heylen voor een volle kerk 's avonds zijn afscheidsmis op in de Sint-Lambertus-parochie.

Onze volkse onderpastoor Louis Heylen werd door de mensen gaarne gezien.

Op een maand na heeft hij 20 jaar lang alle lief en leed met vele Kesselaars gedeeld. Velen, die nu al volwassen zijn, heeft hij gedurende dit hele stukje leven weten geboren worden, maar ook heeft hij verschillende dierbaren zien wegvallen en meestal behoorde het tot zijn taak hen voor een laatste zegen tot aan het graf te begeleiden.

Onze volkse onderpastoor Louis Heylen was door alle Kesselaars geliefd. Vele zieken die hij in alle stilte bezocht zullen hem nu moeten missen. Aanvankelijk dacht onze onderpastoor dat hij op zijn nieuwe post met onoverzichtelijke kookproblemen zou geconfronteerd worden maar een bijdrage van de meeste Kesselse verenigingen en een omhaling bij de parochianen afzonderlijk maakte het echter mogelijk hem van dit onoverkomelijke typisch mannelijke probleem af te helpen. Als afscheidsgeschenk werd hem een gesofistikeerd gasfornuis waar-ge-niet-moet-voor-kunnen-kokeneten-spelen, inclusief kookboek, overhandigd. Onze onderpastoor was hiermee blij verrast want op zijn nieuwe parochie in Onze-Lieve-Vrouw Olen hoeft hij tot zijn allergrootste opluchting dan toch zelf zijn potje niet te koken ! Via duistere kronkelwegen hebben wij immers vernomen dat zijn eten dagelijks keurig wordt voorgeschoteld door de zusters van het

Ook kreeg hij nog een fraaie tekening cadeau, een werk van Marc Verreydt, waarop onze mooie Sint-Lambertus kerk staat afgebeeld en waar hij ten slotte twintig jaar lang zijn priesterambt heeft uitgeoefend. (Foto Rik Schuermans)

moederhuis van Herentals... Ook kreeg hij nog een tekening ca-
deau, uitgevoerd door Marc Verreydt, waarop onze mooie Kesselse
kerk staat afgebeeld en waar hij tenslotte 20 jaar lang zijn
priesterambt heeft uitgeoefend. Tot ieders verbazing mocht hij
dan nog als overschot een cheque van zo maar even F 58.000 in
ontvangst nemen wat ontegensprekelijk toch een overduidelijk
bewijs is dat alle Kesselaars onderpastoor Louis Heylen een
zeer genegen hart toedragen ! Als zoete herinnering aan zijn
lang verblijf in KESSEL kreeg hij van de burgemeester en sche-
pen nog een tinnen schotel van ... Nijlen ...

Kessel dankt zijn oud-onderpastoor Louis Heylen voor alles
wat hij voor ons gedaan heeft. Zijn parochianen zullen hem al-
tijd herinneren als de priester die in elk geval steeds pië-
teitsvol en met volle geloofsovergave het H. Misoffer opdroeg.
Salvator wenst hem nog een vruchtbaar en vreugdevol priesterle-
ven in zijn nieuwe parochie!

't Salvatorreke zal hij als 'oud-Kesselaar' alleszins verder
blijven ontvangen !

PLEISTERS OP EEN HOUTEN BEEN.

Sedert enkele weken staan naast alle wegen waarlangs men KESSEL
binnen kan de nieuwe borden die iedereen duidelijk maken : van
hier af maximum 60 Km per uur en niet méér !

Glanzend nieuw staan ze er, hoog op hun poten, goed in 't oog
vallend en om de zaken te noemen zoals ze zijn ... volkomen
nutteloos !

Want, zoals we al tot vervelens toe herhaalden, zonder controle
op de snelheidsbeperking en zeker zonder de middelen om die
controle uit te oefenen, staan ze er alleen maar in de weg.

Dergelijke borden plaatsen zonder begeleidende maatregelen is
even absurd als bij het binnenkomen van een gemeente borden
neer te zetten waarop te lezen staat 'dat het van hier af ver-
boden is te stelen' en dan tegelijkertijd de politie met pen-
sioen te zenden.

De belhamels die er een spelletje van maken om tegen vaak waan-
zinnige snelheden door onze dorpskom te scheuren storen zich
geen zier aan die borden. Ze weten maar al te best dat er te-
gen hen door de plaatselijke overheden toch niets wordt onder-
nomen.

Ze voelen zich vrijgevochten en zullen als potentiële moorde-
naars of zelfmoordenaars over onze wegen blijven razen indien
niet het éne argument wordt uitgespeeld dat ze verstaan :
pakken !

Voorlopig zien we het echter zover nog niet komen.

Onze Groooot-Nijlense vaderen schijnen volkomen blind en doof te zijn voor het probleem. En ze zullen alleen maar wakker worden als zij zelf of een van hun naastbestaanden het slachtoffer worden van hun godvergeten plichtverzuim !

WORDT DE TELEFOONGIDS VOLGEND JAAR TERUG EEN ECHTE TELEFOONGIDS OF BLIJFT HET EEN TELEFOONDOOLHOF ?

Zoals halvelings kon worden verwacht is het ons niet gelukt om de verantwoordelijken op het spoor te komen voor de uit de hand gelopen adresopgave van de abonneuten in de berucht geworden telefoongids.

De taktiek van het steeds maar nevens de kwestie praten wordt ook hier tot het bittere einde volgehouden !

Inzonderheid bij de R.T.T. toont men zich ware meesters in het geven van ontwijkende antwoorden.

Wat men wel loslaat - en hier is men zeer duidelijk - is, dat volgend jaar de telefoongids volgens een nieuwe opvatting zal worden opgemaakt.

'De abonnees zullen dan worden opgenomen per fusiegemeente in plaats van per zone. In het adres van uw gidsvermelding zal evenwel de deelgemeente Kessel, afgekort als Kess. worden opgenomen.'

Een regeling die - ons inziens dan-aanvaardbaar is. En toch zal het weer oppassen geblazen zijn ! De antwoorden die de R.T.T. ons toezond op de door ons uit KESSEL verzonden briefwisseling werd meer dan eens geadresseerd met Nijlen. Zoiets belooft alleszins weinig goeds voor de toekomst.

De Kesselaars die dus zeker willen spelen en volgend jaar in de gids willen opgenomen worden als wonende te KESSEL, doen er goed aan dit vóór eind februari 1982 aan de R.T.T. schriftelijk mede te delen. Het adres is :

Regie van Telegrafie en Telefonie, Commercieel Centrum, Karel Coggestraat 2, 2600 BERCHEM. Tel. 39.72.20.

EEN KLEINE STAP VOORUIT

De wonderen schijnen dan toch niet uit de wereld te zijn. Immers tijdens de gemeenteraadszitting van 9 november jl. werd het reglement op de rioleringsbelasting met stille trom gewijzigd. Lakoniek deelde burgemeester Laenen mede dat :

'Ingevolge een schrijven van de gouverneur, in de toekomst elk- een die afvalwaters loost in de openbare riolering, zoals om- schreven in Artikel 3 § 1 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, voor toepassing van de desbetreffende belasting in aanmerking te nemen.'

Wat, omgezet in minder ambtelijke taal, wil zeggen dat vanaf volgend jaar, iedereen die afvalwater loost hetzij in een 'ech- te' riool, hetzij in een volledig ingebuisde baangracht, hetzij in een open- of slechts gedeeltelijk ingebuisde baangracht, rioleringsbelasting zal moeten betalen.

Een beslissing die we niet anders dan logisch en redelijk kun- nen noemen en die tenslotte niets anders is dan gewoon de toe- passing van de wet.

Maar ook een beslissing die, moest ze vijf jaar eerder genomen zijn, vele moeilijkheden en problemen zou hebben voorkomen. Maar kom, beter laat dan nooit !

Vanzelfsprekend hadden we liever gezien dat de belasting gewoon werd afgeschaft. Niet zozeer omwille van de centjes - we vin- den het immers niet meer dan normaal dat een gemeentebestuur rioleringsbelasting heft - maar omdat we vrezen dat de tot hiertoe erg manklopende manier van innen niet zo maar van van- daag op morgen zal worden rechtgetrokken tot een zo volmaakt mogelijke belastingrol.

We kunnen dan ook alleen maar hopen dat 'de bevoegde diensten' weer niet zullen gaan improviseren, doch het inningsprobleem deze keer op een grondige en wel doordachte manier zullen aan- pakken.

Misschien kunnen we over een paar jaar dan nog wel eens zeggen dat het ... goed is. Tenminste wat deze kleine stap vooruit be- treft. Want de oplossing die nu uit de bus is gekomen is ten- slotte maar een klein detail van het reusachtige Grooot- Nijlense rioleringsprobleem. De hoofdzaak blijft nog altijd : het degelijk afvoeren en zuiveren van een zo groot mogelijke hoeveelheid van het geproduceerde afvalwater. En hier zitten we nog altijd in een beginstadium ! Ons rioleringsysteem - waar zonder twijfel ook degelijke stukken inzitten - vertoont nog grote hiaten ! In feite hangt alles maar met haken en ogen aan mekaar. Al te vaak schijnt de wereld te eindigen waar ook de goed opgevatte stukken riolering eindigen.

Verkavelaars hebben tot hiertoe steeds ongestoord het principe mogen huldigen van 'kwijt is kwijt'.

Voor het zuiveren van het afvalwater, dat hier in Kessel af- vloeit naar de Grote Nete, bestaan alleen maar vage plannen. Zal er ooit een degelijke oplossing uit de bus komen voor het rioolwater van de toch grote wijk 'De Bist' ?

Over de persleiding van Kessel-Station naar het Nijlense zuiveringsstation wordt al jaren gepraat maar wanneer ze er zal liggen blijft nog een vraagteken.

Het zuiveringsstation zelf schijnt moeilijk uit zijn 'kinderziektenperiode' te geraken. Ironisch hoorden we al wel eens vertellen dat het al ouderdomsverschijnselen vertoont. Vast staat dat het tot hiertoe nog maar bitter weinig water 'gezuiverd' heeft.

Kortom werk aan de winkel voor onze bewindvoerders.

Als ze maar niet van het standpunt uitgaan dat we ooit eens - in een onbewaakt ogenblik - door één van die prominenten hoorden verkondigen :

'Niks van aantrekken, na ons komen er met houten koppen !'

ABONNEMENT SALVATOR VERNIEUWEN VOOR 1982

De meesten onder U zullen het misschien zelf niet goed beseffen dat ze al tien jaar lang trouw Salvator lezen. Of je het graag hebt of niet, zulk een periode laat in een mensenleven al onuitwisbare merktekens na. Kijk maar eens naar je eigen foto van tien jaar terug !

Het is helemaal geen sinecure tien jaar lang vier keer per jaar een boekje vol te krabbelen dat in principe alleen maar handelt over KESSEL, dat tenslotte maar een klein dorp is, met een kleine geschiedenis en kleine gebeurtenissen in vergelijking dan met de grote wereldschokkende berichten waarmee wij dagelijks geteisterd worden.

Tenzij U dan toch de voorkeur zou geven aan de kleinschalige dingen die KESSEL aanbelangen, KESSEL het dorp waarvan wij allen houden, KESSEL het dorp dat niet mocht blijven bestaan ...

Maar als je wil dat Salvator nog blijft bestaan stort dan vandaag nog voor uw abonnement 1982 80 gedevalueerde frankskens op rekening 000-0603726-95 of 320-0405166-67 of 001-0769107-70 van Herman Van Regenmortel KESSEL.

Onze uitgeweken oud-Kesselaars en andere geachte abonnees buiten Kessel gelieve hiervoor bij voorkeur gebruik te maken van bijgaand stortingsbulletin of overschrijvingsformulier.

Daarentegen zullen de Kesselaars die kost wat kost in KESSEL zijn blijven wonen zoals gebruikelijk door onze 'gespecialiseerde Salvatorronddragers' hiervoor aan huis worden lastig gevallen.

Wij hopen echter dat zij net zoals in 't verleden bij U even welkom zullen zijn !

Redactie en lay-out :

Herman Van Regenmortel
Salvatorbaan 9
2508 KESSEL

Verantwoordelijke uitgever :

Lode Van Regenmortel
Oude Bevelsesteenweg 56
2508 KESSEL